

Refractie-afwijking

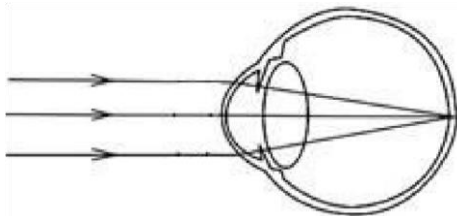
Uw oogarts of orthoptist heeft een refractie-afwijking vastgesteld bij u of uw kind. Dit kan worden gecorrigeerd met een bril of contactlenzen. Wat is een refractie-afwijking? Wat is bijziendheid, en wat is verziendheid? Dat en meer leest u in deze folder.

Wat is een refractie-afwijking?

Een refractie-afwijking is een afwijkende vorm van het oog. Hierdoor ziet u niet scherp. Door de afwijkende vorm valt het beeld dat het oog binnenkomt niet precies op het netvlies. Er ontstaat een onscherp beeld, dat met een brillenglas of contactlens gecorrigeerd kan worden.

Normale vorm van het oog

Een gezond oog met een normale vorm kan altijd scherp zien. De lichtstralen die het oog binnenkomen vallen dan precies samen op het netvlies (de retina). Het oog gebruikt hiervoor zijn lichtbrekend vermogen: het hoornvlies en de ooglens zorgen dat de lichtstralen met de juiste sterkte gebroken worden. Dit noem je emmetropie (geen refractie-afwijking), zie afbeelding 1 op bladzijde 2. Om dichtbij scherp te kunnen zien, maakt het lichaam de ooglens automatisch boller. Dit wordt accommoderen genoemd. Ook ogen met een refractieafwijking kunnen accommoderen. Het wordt wel moeilijker als je ouder wordt.

1 emmetropie

Afwijkende vorm van het oog

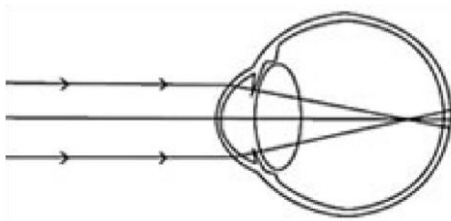
Als de sterkte van het hoornvlies en de ooglens niet goed in verhouding staan tot de lengte van de oogbol, dan vallen de lichtstralen niet samen op het netvlies. Het beeld wordt niet scherp afgebeeld op het netvlies. Er is dan sprake van een refractieafwijking. Dit kan worden gecorrigeerd met een bril of contactlenzen. Bij kinderen tot ongeveer 10 jaar, kan het niet corrigeren van een oogafwijking resulteren in een lui oog (amblyopie). Een lui oog kan niet optimaal zien, ook niet met de juiste brilcorrectie. Een lui oog kan tot ongeveer het tiende levensjaar behandeld worden door een orthoptist.

Er bestaan verschillende soorten refractie-afwijkingen:

- Bijziendheid (myopie)
- Verziendheid (hypermetropie)
- Cilinderafwijking (astigmatisme)
- Ouderdomsverziendheid (presbyopie)

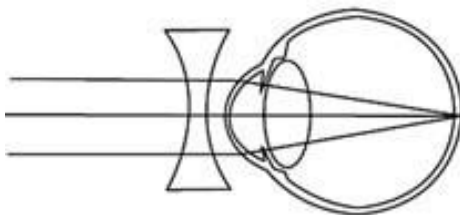
Bijziendheid

Iemand die bijziend is kan goed dichtbij kijken en niet goed in de verte. Deze afwijking wordt ook wel myopie genoemd. Dat wil zeggen dat het oog in verhouding te lang is. Hierdoor komt het beeld dat het oog binnenkomt voor het netvlies terecht. Dit zorgt voor een onscherp beeld bij kijken in de verte.

2 bijziendheid zonder bril

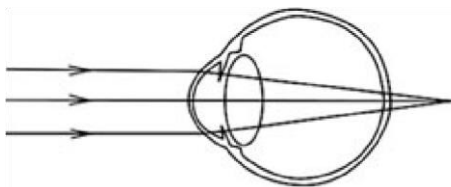
Door een bril met 'min'-glazen te dragen worden de beelden weer op het netvlies geprojecteerd en kan er weer beter worden gezien.

3 bijziendheid met 'min'-bril

Verziendheid

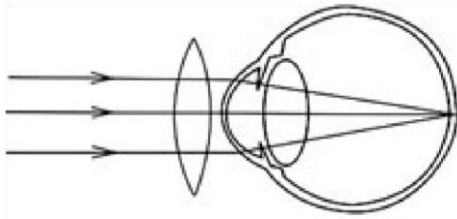
Iemand die verziend is, kan goed in de verte kijken en minder goed dichtbij. Deze afwijking wordt ook wel hypermetropie genoemd. Dat wil zeggen dat het oog in verhouding te kort is. Het beeld dat het oog binnenkomt, valt daardoor niet op het netvlies, maar juist erachter.

4 verziendheid

Verziendheid komt veel voor bij kinderen. Toch kunnen kinderen vaak redelijk goed zien op afstand, omdat ze de ooglenzen gemakkelijk aanpassen (accommoderen). Kinderen zijn dus in staat verziendheid tot een bepaalde sterkte te compenseren. Is de refractieafwijking echter te

groot, dan kost dit zoveel inspanning dat er klachten kunnen ontstaan (hoofdpijn, scheelzien). Een brilcorrectie is dan noodzakelijk.

5 verziendheid met 'plus'-bril

Cilinderafwijking

Deze afwijking wordt ook wel astigmatisme genoemd. Astigmatisme houdt in dat het oog niet helemaal bolvormig is, maar iets ovaal. De vorm is te vergelijken met een rugbybal in plaats van een voetbal. Hierdoor komt het beeld niet helemaal scherp op het netvlies. Het licht wordt in een richting (bijvoorbeeld horizontaal) sterker afgebogen dan in een andere richting (bijvoorbeeld verticaal). Er ontstaat op geen enkele kijkafstand een scherp beeld op het netvlies. Vaak komt astigmatisme voor in combinatie met hypermetropie of myopie.

Ouderdoms-verziendheid

Mensen van ongeveer 40 jaar gaan vaak minder goed dichtbij zien. Deze afwijking wordt ook wel presbyopie genoemd. Door de ooglens boller te laten worden (accommoderen), kunnen we ook dichtbij goed zien (lezen/ computerwerk). Bij het ouder worden vermindert het vermogen van de ooglens om te kunnen accommoderen. Hierdoor wordt het zicht dichtbij waziger ('lijken de armen te kort'). Dit begint meestal rond het veertigste levensjaar. Ook na een staaroperatie kan de lens niet meer accommoderen. In beide geval zal een leesbril noodzakelijk zijn om het accommodatieverlies aan te vullen.

Behandeling refractie-afwijking

Een refractie-afwijking kan op verschillende manieren behandeld worden:

- Bril: Hiervoor zijn de meeste mensen geschikt. Volwassenen kunnen voor een oogmeting naar een opticien.
Bij kinderen tot 12 jaar moet een orthoptist de oogafwijking meten.
U moet uw bril altijd bij een opticien kopen.
- Contactlenzen: Dit kan alleen als uw ogen hiervoor geschikt zijn. Dit hangt af van verschillende factoren, zoals leeftijd en kwaliteit van uw traanvocht. Een contactlensspecialist kan meten of uw ogen geschikt zijn voor contactlenzen. Contactlenzen kunnen gebruikt worden naast of in plaats van een bril. Bij kinderen raden wij een bril aan in plaats van lenzen.
- Refractielaser en implantlenzen: Deze behandelingen doen wij in OLVG niet. Voor meer informatie over deze behandelingen kunt u terecht bij verschillende refractiecentra in Nederland.

Vragen?

U kunt ons gewoon bellen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op of kijk op www.olvg.nl Heeft u vragen over de vergoeding of betaling? Neem dan contact op met uw zorgverzekeraar of kijk op www.olvg.nl/zorgnota

Meer informatie online

- www.olvg.nl/oogheekunde

Contact

polikliniek Oogheekunde, locatie Oost, West en Spuistraat

T 020 510 88 87 (ma t/m vrij 8.15 - 16.15 uur)

E oogheekunde@olvg.nl

Oost
Oosterpark 9
1091 AC Amsterdam

West
Jan Tooropstraat 164
1061 AE Amsterdam

Spuistraat
Spuistraat 239 A
1012 VP Amsterdam

Onze Algemene Voorwaarden zijn van toepassing: www.olvg.nl/algemene-behandelvoorwaarden

Klacht of opmerking: www.olvg.nl/klacht

Redactie en uitgave: Marketing en Communicatie, 4 maart 2019, foldernr.0829